

Sygn. akt I ACa 630/12

Sygn. akt I ACa 630/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Roman Dzięczek

Sędzia SA Ewa Kaniok (spr.)

Sędzia SO (del.) Joanna Zaporowska

Protokolant st. sekr. sąd. Joanna Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2012 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. C.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez M. P.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 21 lutego 2012 r.

sygn. akt I C 29/09

1. ***oddala apelację;***

2. ***nie obciąża powódki obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa;***

3. ***przyznaje i nakazuje wypłacić na rzecz adwokata J. R. S. ze Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Warszawie kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych powiększoną o należną stawkę podatku od towarów i usług tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.***

I ACa 630/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17.08.2007 roku powodowie M. i K. C. wnieśli o zasądzenie od Skarbu Państwa reprezentowanego przez „M. N.” kwoty 2.000.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu tytułem odszkodowania za śmierć ich syna S. C. w dniu 26.06.2003 r. podczas odbywania przez niego zasadniczej służby wojskowej w jednostce w S..

W uzasadnieniu wskazali, że przełożeni wojskowi nie dołożyli staranności w zapewnieniu ładu i porządku w czasie pełnienia służby wojskowej.

W dniu 10.04.2008 r. zmarł powód K. C.. Spadek po nim nabyła w całości M. C..

Skarb Państwa reprezentowany przez M. N. wniósł o zwolnienie od udziału w sprawie i wezwanie do udziału w sprawie D. S. P., jako następcy prawnego Jednostki Wojskowej nr (...) w S., a w razie nieuwzględnienia wniosku o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przypisanych.

Postanowieniem z dnia 02.02.2009 r. Sąd Okręgowy w Warszawie na podstawie art. 67 § 2 kpc ustalił statio fisci Skarbu Państwa jako Dowódcę Sił Zbrojnych obok Ministra Obrony Narodowej.

Skarb Państwa wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania według norm przypisanych.

Wyrokiem z 21.02.2012r. sygn. I C 29/09 Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo i nie obciążył powódki obowiązkiem zwrotu kosztów na rzecz pozwanego.

W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Okręgowy wskazał:

Syn powodów S. C. pełnił zasadniczą służbę wojskową od grudnia 2002 roku w jednostce Wojskowej (...) w Ł. (pododdział terenowy S.). Z dniem 31.12.2003 r. jej zobowiązania przejęła jednostka Wojskowa nr (...) w Ł.. W dniu 26.06.2003 r. na terenie jednostki wojskowej w Ł. (pododdział terenowy S.), w następstwie obrażeń postrzałowych nastąpiła śmierć S. C.. Śledztwo w sprawie śmierci S. C., postanowieniem z dnia 16.07.2004 r. Prokuratury Garnizonowej w Ł., zostało umorzone. Orzeczenie zostało zaskarżone przez powodów. Postanowieniem z dnia 03.09.2004 r. Wojskowy Sąd Garnizonowy w W. oddalił zażalenie i utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie, orzeczenie jest prawomocne i ostateczne.

Orzeczeniem nr (...) w sprawie zdolności do służby wojskowej dnia 15.04.1999 roku Powiatowa Komisja Lekarska Ł. uznała S. C. za zdolnego do czynnej służby wojskowej i zaliczyła do kategorii „A”. Podstawą wydania orzeczenia była dokumentacja medyczna oraz badanie kandydata do służby. Wezwanie do stawiennictwa celem odbycia zasadniczej służby wojskowej S. C. otrzymał 30.10.2002 r.

S. C. w dniach 23 i 25 czerwca 1997 roku był hospitalizowany w (...) Zespole (...) w Ł. im. J. B., gdzie został poddany konsultacji neurologicznej. Kolejny pobyt w szpitalu miał miejsce w czerwcu oraz lipcu 2002 r.

Roszczenie zawarte w pozwie zostało rozpoznawane w kontekście brzmienia przepisów art. 446 § 3 k.c., 415 k.c. i 417 k.c. W ocenie Sądu Okręgowego powódka nie wykazała przesłanek odpowiedzialności pozwanego bez względu na przyjętą podstawę rozstrzygnięcia.

Zgodnie z treścią art. 446 § 3 kc sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, jeżeli wskutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej.

Śmierć syna wskutek wypadku, była dla powodów najgorszym wydarzeniem w ich życiu i wywołała u nich krzywdę, wyrażającą się głównie w cierpieniu psychicznym. Niemniej powódka nie wykazała związku przyczynowo skutkowego pomiędzy szkodą, a zachowaniem pozwanego, co jest warunkiem koniecznym przypisania pozwanemu odpowiedzialności.

Odpowiedzialność cywilną determinuje tylko taki związek przyczynowy wieloczłonowy, w którym pomiędzy poszczególnymi ogniwami zachodzi zależność przyczynowa.

Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie pozwolił Sądowi na ustalenie, że S. C. został niezasadnie skierowany do służby wojskowej, przez co posiadał nieograniczony dostęp do broni palnej. W dacie wydawania orzeczenia przez komisję wojskową był on hospitalizowany tylko w 1997 r. Dokumentacja z tego pobytu nie dała podstaw do

zakwalifikowania go jako osoby niezdatnej do służby wojskowej. Syn powódki nie podnosił kwestii nadużywania alkoholu, czy też innych substancji psychoaktywnych w trakcie badania w 1999 r. Taki problem ujawnił się w 2002 r., co ma odzwierciedlenie w dokumentacji medycznej, kiedy to został on z powodu upojenia alkoholowego umieszczony w szpitalu. W ocenie Sądu komisja wojskowa mogła mieć trudności z weryfikacją stopnia uzależnienia, tym bardziej, iż uzależnienie od alkoholu, czy środków odurzających jest procesem dynamicznym i pogłębiającym się. Na etapie badań przez komisję wojskową w 1999 r. psychosomatyczne symptomy choroby alkoholowej S. C. mogły być niezauważalne.

Od decyzji powiatowej komisji wojskowej kandydatowi do służby wojskowej przysługuje odwołanie, z którego syn powódki nie skorzystał. Powiatowa Komisja Lekarska Ł., po uprzednim zapoznaniu się z posiadaną dokumentacją medyczną i przeprowadzeniu badania zaliczyła S. C. do kategorii „A”, czyli zdolnego do pełnienia służby wojskowej, a tym samym do dysponowania bronią służbową. Stan zdrowia syna powódki w 1999 r. umożliwił zakwalifikowanie go do pełnienia zasadniczej służby wojskowej. S. C. otrzymał wezwanie do stawienia się w jednostce wojskowej w celu pełnienia służby w dniu 30.10.2002 r., a zatem posiadał w tej dacie dokumentację medyczną potwierdzającą jego pobyt w szpitalu w czerwcu i lipcu 2002 r., niemniej jednak do tego czasu nie przedstawił dokumentów, które potwierdzałyby jego zły stan zdrowia psychosomatycznego, a które jednocześnie umożliwiłyby weryfikację decyzji z dnia 15.04.1999 r.

W ocenie Sądu brak było podstaw na podstawie ustalonego stanu faktycznego do zastosowania art. 415 kc art. 417 kc.

Powódka upatruje wyrządzenia jej szkody przez pozwanego w tym, że śmierć syna nastąpiła podczas odbywania służby wojskowej na terenie jednostki wojskowej podległej Ministrowi Obrony Narodowej oraz Dowództwu Sił Zbrojnych. Sąd doszedł do przekonania, że w sprawie niniejszej nie zostały spełnione przesłanki powstania odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego.

Zdaniem Sądu powódka nie udowodniła istnienia szkody, jej rozmiaru, ani związku przyczynowego pomiędzy działaniem, czy zaniechaniem ze strony podmiotu wyrządzającego szkodę, a szkodą. Powódka nie wykazała w żaden sposób bezprawności działania pozwanego, dlatego jej żądanie uległo oddaleniu.

Powódka nie sprecyzowała też podstawy wyliczenia żądanej kwoty odszkodowania czy też zadośćuczynienia w wysokości 2.000.000 zł.

Apelację od powyższego wyroku złożyła powódka zaskarżając punkt I orzeczenia i zarzucając:

I. Obrazę przepisów prawa materialnego, tj.:

1. art 68 pkt 1 i 2 Konstytucji RP w zw. z art. 69 ustawy z 21.11.1967 r. o powszechnym obowiązku obrony RP (Dz. U. z 2004 r., nr 41, poz. 416), polegającą na ich niezastosowaniu, sprowadzając zapewnienia Zgromadzenia Narodowego o tym, że każdy ma prawo do ochrony zdrowia do tragicznej farsy, jako, że S. C. spełniający swój obywatelski obowiązek żołnierski, w stanie pokoju, w centrum Europy w sprzymierzonym z NATO Wojsku Polskim - nie był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym, w celu korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej podległych lub nadzorowanych przez M. N.;

2. art.203 pkt 1 i n. Konstytucji RP, polegającą na jego niezastosowaniu w kontekście informacji Najwyższej Izby Kontroli udzielonej Sejmowi RP w trybie art. 204 pkt 1, podpunkt 3 o wynikach kontroli nadzoru nad przebiegiem zasadniczej służby wojskowej w czasie wolnym od zajęć szkoleniowych NR (...), Nr kontroli (...), W-wa luty 1999 r., nr. ew. (...), z której jednoznacznie wynika jaka niska była jakość orzecznictwa rejonowych komisji lekarskich w okresie poprzedzającym wydanie orzeczenia powiatowej komisji lekarskiej w stosunku do S. C., a w szczególności:

- stwierdzenia, że główną przyczyną przedterminowych zwolnień żołnierzy ze względów zdrowotnych były różnego rodzaju schorzenia i upośledzenia psychiczne, co tylko w skali samej Marynarki Wojennej w 1997 r. stanowiło przyczynę 48,4% przedterminowych zwolnień związanych ze stanem zdrowia żołnierzy, a w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 1998 r., aż 80%;

- stwierdzenia, że kontrola wykazała także przewlekłe wykonywanie badań, nie mówiąc już o przypadkach nieodnotowywania w książeczkach zdrowia żołnierzy dokonanych przeglądów sanitarnych lub szczepień ochronnych itd., które to ustalenia pokontrolne winny być poddane wnikliwej analizie Sądu w trakcie rozważania i rozstrzygnięcia roszczeń powódki w stosunku do Skarbu Państwa za pośrednictwem pozwanych o zaniechanie podejmowania przezeń działań, których podstawą winny być w/w przepisy prawa, które winny stworzyć S. C. warunki do skorzystania z prawa do ochrony zdrowia w czasie odbywania zasadniczej służby wojskowej, czego nie doświadczył;

3. rozporządzenia M. N. z dnia 17.08.2000 r. w sprawie rodzajów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej prowadzenia i udostępniania przez zakłady opieki zdrowotnej utworzone przez M. N. (Dz.U. z 2000 r., nr 77, poz. 878), a w szczególności § 11, § 16, § 17, poprzez ich niezastosowanie,

a) iż w czasie odbywania zasadniczej służby wojskowej przez S. C. nie było obowiązku prowadzenia w gabinecie lekarskim indywidualnej dokumentacji medycznej zewnętrznej, podczas gdy stanowią ją; - książeczki zdrowia żołnierza zawodowego i niezawodowego, w których winno się dokonywać szeregu obowiązkowych wpisów wskazanych w § 11 pkt 1 lit. a, b, w tym badań profilaktycznych wymienionych w § 16 i 17;

b) iż dokumentacja jw. w pkt 2 lit a/ winna zawierać wpisy badań i przeglądów profilaktycznych żołnierzy, stanowiących:

- wyniki badań i przeglądów profilaktycznych wpisywanych do księgi okresowych badań i przeglądów lekarskich oraz do książeczki zdrowia żołnierza niezawodowego, co w konsekwencji doprowadziło do bezzasadnej ekskulpacji Skarbu Państwa, choć nie sposób wykluczyć, iż poddawanie S. C., comiesięcznym obowiązkowym przeglądom profilaktycznym pozwoliłoby na zdiagnozowanie jego stanu zdrowia, aby np. poddać go leczeniu paliatywnemu, zweryfikowaniu orzeczonej na komisji wojskowej kategorii zdolności do odbywania służby, w celu przedterminowego zwolnienia jego ze służby przed upływem obowiązkowego okresu, a w konsekwencji – zapobieżenie tragicznej samobójczej śmierci;

4. § 1, 2 i 3 rozporządzenia M. N. z dnia 01.10.1992 r. w sprawie książeczek zdrowia wydawanych osobom uprawnionym do korzystania ze świadczeń zakładów opieki zdrowotnej podległych lub nadzorowanych przez M. N. polegającego na przemilczeniu przez Sąd faktu, że S. C. jako żołnierzowi w czynnej służbie wojskowej dowódca jednostki w której służył nie wystawił, za pokwitowaniem książeczki zdrowia, która uprawniałaby Go do korzystania ze świadczeń zakładów opieki zdrowotnej podległych lub nadzorowanych przez M. N., w szczególności do przeprowadzania co miesięcznych przeglądów profilaktycznych, szczepień ochronnych, leczenia ambulatoryjnego, leczenia stacjonarnego, laboratoryjnego i radiologicznego, a w szczególności pozwalałaby na ewidencjonowanie wszystkich danych dotyczących rzeczywistego stanu zdrowia żołnierza przed podjęciem aktu samobójstwa;

5. art 446 § 3 kc, art. 415 kc i art 417 kc, polegające na błędnej wykładni, poprzez przyjęcie, że „powódka nie wykazała przesłanek odpowiedzialności pozwanego bez względu na przyjętą podstawę rozstrzygnięcia” z tendencyjnym pominięciem sfery obowiązków ustawowych Skarbu Państwa wobec osoby S. C. z przerwaniem na ofiarę konsekwencji zaniedbań powiatowych komisji lekarskich, a w szczególności dowództwa jego macierzystej jednostki, które uniemożliwiło skorzystanie z opieki lekarskiej, nie świadcząc miesięcznych przeglądów profilaktycznych, zaniechując wystawienia książeczki zdrowia żołnierza, która winna zawierać fundamentalne dane o stanie zdrowia żołnierza;

6. art. 446 § 3 kc, polegającą na jego błędnej wykładni, poprzez przyjęcie, że wskutek śmierci S. C. nie nastąpiło znaczne pogorszenie sytuacji życiowej jego rodziny, podczas gdy doszło do przedwczesnej śmierci jego ojca -K. C. - który nie mógł nigdy pogodzić się ze śmiercią syna, tudzież nie uwzględnienia faktu znacznego pogorszenia sytuacji matki S. M. C. - która nie dość, że utraciła syna, to utraciła męża, pozostając bez wsparcia na resztę życia.

7. art. 417 § 1 kc, polegającą na jego błędnej wykładni, poprzez przyjęcie, że w sytuacji, gdy przez niezgodne z w/w prawem zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej przez jednostkę wojskową podlegającą Ministrowi Obrony

Narodowej doszło do wyrządzenia szkody powódce i jej mężowi na wskutek samobójczej śmierci ich syna S. C., tudzież ze względu na powierzchowność badań powiatowej komisji wojskowej ustalającej jego kategorię zdrowia jako zdatnego do odbywania zasadniczej służby wojskowej;

8. art. 361 § 1 i 2 kc, polegającą na jego niezastosowaniu, w sytuacji, gdy wbrew twierdzeniom Sądu istnieje ścisły związek przyczynowo - skutkowy pomiędzy samobójczą śmiercią S. C., a zaniechaniem przez Skarb Państwa świadczenia obowiązkowej ochrony zdrowia żołnierza, tudzież zaniechania prawidłowej selekcji osób chorych z przedpoborowych, czego najlepszym dowodem jest powołany na wstępie raport NIK;

II. obrazę przepisów postępowania, t.j.:

1. art. 233 § 1 kpc, polegającą na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów, a w szczególności:

a) zaakceptowaniu istniejącego stanu ochrony (...) w macierzystej jednostce wojskowej, w tym braku okresowych, comiesięcznych profilaktycznych przeglądów lekarskich i innych danych, o których mowa w powołanych wyżej przepisach prawa;

b) powściągliwości Sądu w zakresie gromadzenia przepisów prawa, bez których nie ma racji bytu wydanie rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sąd Apelacyjny zważył:

apelacja podlega oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji i podniósł zarzut przedawnienia roszczenia (k.461).

W ocenie Sądu Apelacyjnego zarzut przedawnienia zasługuje na uwzględnienie i tym samym uzasadnia oddalenie apelacji.

Samobójcza śmierć S. C. miała miejsce 26.06.2003r. Powództwo w sprawie niniejszej wytoczone zostało 17.08.2007r. (k.4) a więc po upływie 4 lat od tego zdarzenia.

Śledztwo w sprawie śmierci S. C. zostało umorzone 16.07.2004r. (k.102), zażalenie M. i K. C. na to postanowienie nie zostało uwzględnione postanowieniem Wojskowego Sądu Garnizonowego z(...).(k.111), które stało się prawomocne z chwilą ogłoszenia.

Zgodnie z art. 442 par. 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 10.08.2007r, roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. M. i K. C. dowiedzieli się o szkodzie i o osobie zobowiązanej do jej naprawienia (o śmierci syna na terenie jednostki wojskowej) w dniu 26.06.2003r., zatem dochodzone roszczenie uległo przedawnieniu w dniu 26.06. 2006r. tj. przed wytoczeniem powództwa.

W odpowiedzi na zarzut przedawnienia powódka podniosła, że świadomość szkody powstała u niej dopiero w pewien czas po zdarzeniu, ale nie sprecyzowała, kiedy dokładnie to nastąpiło i z jakimi faktami jest związane. (k.469-470).

Zważywszy na fakt, że zmarły był jedynym synem małż. C. i że już w toku śledztwa w sprawie jego śmierci małż. C. uznawali zgon syna za efekt zaniechań pozwanego, o czym świadczą treści formułowane przez nich w skargach np. skarga z 30.05.2004r. i w zażaleniach np. k.24 nie sposób przyjąć, aby świadomość szkody i osoby zobowiązanej do jej naprawienia powstała u nich dopiero w sierpniu 2004r. Śledztwo w sprawie śmierci S. C. nie doprowadziło do ujawnienia okoliczności, które mogłyby mieć wpływ na stan świadomości powódki i jej męża co do osoby odpowiedzialnej za to zdarzenie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, podniesienie przez pozwanego zarzutu przedawnienia nie stanowi nadużycia prawa w rozumieniu art. 5 k.c. Brak jest w sprawie okoliczności, które mogłyby przemawiać za nieuwzględnieniem zarzutu przedawnienia. Jego podniesienie nie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Z przepisów ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP wynika, że wojskowe komisje lekarskie są organami administracji publicznej w rozumieniu art. 20 ust. 2 ustawy o Naczelnym Sądzie Administracyjnym a orzeczenia tych komisji o zdolności do służby wojskowej są decyzjami administracyjnymi w rozumieniu art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy o Naczelnym Sądzie Administracyjnym.

Wojskowe komisje lekarskie jako organy administracji publicznej podejmujące decyzję administracyjną w zakresie spraw rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych poddane są mocy obowiązującej przepisów kodeksu postępowania administracyjnego (zob. wyrok Sądu Administracyjnego w Warszawie z 12.11.2007r. II SA/Wa 1137/07).

Orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej o zdolności syna powódki do służby wojskowej, jako decyzja administracyjna, wiąże sąd w niniejszym postępowaniu. Powódka nie wystąpiła we właściwym trybie o stwierdzenie nieważności tego orzeczenia z uwagi na naruszenie prawa, zatem nie może skutecznie powoływać się na okoliczność, że decyzja ta była wadliwa a działanie pozwanego bezprawne. Informacja Najwyższej Izby Kontroli udzielona sejmowi RP w 1999r. sama przez się nie jest wystarczająca do przyjęcia, że orzeczenie o zdolności S. C. do służby wojskowej było wadliwe, dane zawarte w w/w informacji nie dotyczą jednostki wojskowej, w której odbywał służbę syn powodów i nie wskazują na uchybienia jego przełożonych, w stosunku do jego osoby, zatem nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia. W szczególności wskazane informacje NIK nie dają podstaw do przyjęcia, że S. C. był ofiarą tzw. „fali” i że mogło to mieć wpływ na popełnienie przez niego samobójstwa.

Skoro okoliczność pobytu S. C. w szpitalu psychiatrycznym w czerwcu i lipcu 2002r. nie została ujawniona jego przełożonym w jednostce wojskowej nr (...) w Ł. (pododdział terenowy S.), to nie mieli oni formalnych podstaw do wystąpienia o zweryfikowanie decyzji o zdolności S. C. do odbywania służby wojskowej.

Z materiału zgromadzonego w sprawie nie wynika, aby zachowanie S. C. w czasie odbywania służby wojskowej odbiegało od normy i aby budziło wątpliwości co do jego zdrowia psychicznego. Jak ustalono w toku śledztwa, syn powódki był żołnierzem lubianym, bezkonfliktowym i wesołym.

Nie zostało wykazane, aby S. C. w związku ze stanem zdrowia psychicznego chciał zasięgnąć porady lekarskiej lub uzyskać świadczenia poza terenem jednostki wojskowej i że został tego prawa pozbawiony. Z książki przyjęć ambulatoryjnych wynika, że w sytuacji, gdy zgłaszał potrzebę zasięgnięcia porady lekarskiej, stosowna pomoc była mu udzielana.

Zarzut, jakoby w trakcie odbywania służby wojskowej nie był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym w celu korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej zakładów podległych lub nadzorowanych przez M., nie został udowodniony. O braku takiego ubezpieczenia nie świadczy brak w gabinecie lekarskim macierzystej jednostki wojskowej S. C. indywidualnej dokumentacji medycznej oraz nie wystawienie książeczki zdrowia uprawniającej go do korzystania ze świadczeń zakładów opieki zdrowotnej.

Powoływane przez powódkę w apelacji przepisy rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 17.08.2000r. w sprawie rodzajów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej prowadzenia i udostępniania przez zakłady opieki zdrowotnej utworzonej przez MON nie wpływają na rozstrzygnięcie. Przepisy te nie regulują częstotliwości badań i przeglądów profilaktycznych żołnierzy, poza tym nie sposób przyjąć, że przeprowadzenie takich badań pozwoliłoby na uniknięcie szkody. Próba samobójcza S. C. przed rozpoczęciem odbywania służby wojskowej związana była z nadużyciem alkoholu, podobnie samobójstwo na terenie jednostki wojskowej nastąpiło w sytuacji znacznego upojenia alkoholowego.

W tej sytuacji podzielić należy rozważania i ustalenia sądu I instancji o braku podstaw do przyjęcia, że pomiędzy działaniem bądź zaniechaniem pozwanego a szkodą istnieje adekwatny związek przyczynowy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia oraz do uwzględnienia zarzutów apelacji i oddalił ją z mocy art. 385 k.p.c.

Z uwagi na wyjątkowo trudną sytuację materialną powódki, Sąd Apelacyjny z mocy art. 102 k.p.c. nie obciążył powódki obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję na rzecz Skarbu Państwa- Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.